

Det Niende Bud

Du skal ikke begiære din Næstis Huus

Katekismesangene – Petter Dass

Nedtegnet i 1870 av Lindeman etter Ole Andersen Mærli

Det niend' Bud dig minder paa,
At du skal ey med ond Attraa
Din Næstis Huus begiære;
Thi Huus og Knude nævnes glat,
Det er dog ey fortient saa brat
For dem, der fattig ere.

Ved Huus forstaaes alle Ting,
Der er i Huuset runt omkring
Af Middel, Gods og Ævne,
Af Senger, Benker, Kop og Kar,
Malm, Kaaber, Tin og hvad mand har
Med meere til at nævne.

Men ach! Jo meere denne Last
Forbiudis og afraadis fast,
Jo meere den bedrivis;
Det er omstunder gangbar Fund,
At Gaard til Gaard og Grund til Grund
Med U-ret sammenrivis.

Til Ager vorder Ager lagt,
Et Huus til Huus opbygt med Magt,
Den Viis vil mange bruge,
Den Fattig' maa fra Gaard oc Grund,
Den Rige sidder feed og rund,
Og vil Alting opsluge.

Det gaar, som det i fordom gik,
Da Kong Achab Begiæring fick
Til Naboths Plads og Eye;
Hvad han ey vant med Landsens Lov,
Fick Hustru ham ved Skalke-prov
U-lovligent til Veye.

Dog maa det heede immerfort,
Det var med Konst og Klogskab giort,
Det var en Sindsens Gave;
Det er en Mand i voris Land,
Som paa sin' Sager har Forstand,
Og veed sin Doont at lave.

See, saa maa Rigdom agtis for
At være Viisdom, hvor det gaar,
Men fattig Mand foragtis,
Den arme selgis for to Sko,
Hans lille Brød, hans Huus og Bo
Af mange efftertragtis.

Men ach! den staar for Gud u-gild,
Som gjør en anden Huuse-vild,
Hvo veed, hvad sig kand hende?
Maaskee, naar hand af Verden gaar,
Hand huse-vild da selver faaer
Fra Himmerig at vende.

Løn som forskylt er gangbar Mynt,
Alt som du kaager tykt og tynt,
Saa maa du det fortære;
Et lidet Brød den Fattig hâr,
Men om det nogen fra ham târ
Een Morder mon' hand være.

Det Vand de trende Kemper tog,
Der giennem Fiendens Leyer drog,
Da David dem udsendte,
Det agted hand for deris Blod;
Thi deris Blod i Fare stod,
Den Tid de Vandet hente.

Saa agtis og i HERRENS Ord
For blodig Synd, Manddrab og Mord,
Een andens Slæb at tage;
I det du æder Broders Brød,
Da æder du hans Krop og Kiød,
Og tager ham af Dage.

Hans Blod i dig du svælger ned,
Naar du vil ham hans modig Sved
Med Rænkker fra besnære;
Men du skal det igien udspe,
Det skal, som Vand i Skibe ny
Velkommen i dig være.

Det lykkis skal for dig saa vel,
Som Naboths Blod for Jesabel,
Som Ræve-Kruud for Rotter;
Som Judas lyktis af sin Pung,
Som Achan af Guld-smykket tung,
Som Qvæg-Sølv udi Potter.

Men om, maaskee, du sige vil,
At dig fuldkommen hører til,
Din Broders Gods med rette;
Hans Sejgel, Skrift oc Haand du hâr,
Hvor hand dig til Forsickring klar
Sin Grund og Gaard pant-sætte.

Og hvis hand ey den fulde Summ,
Naar Tiden er forløben om,
Med Renten kand indføre,
Da bør dig træde til dit Pant,
Den anden baade vist og sandt
Af Dørren ud at kiøre.

Jeg svarer dertil, om jeg kand:
Vel er det sandt, Gioldbunden Mand
Bør ald sin Skyld at svare,
Dog bør en Christen Kiærlighed
For Pengers skyld ey dempis ned,
Og ganske slet forfare.

Hvo er den Mand, som bør opgaa
Paa HERrens hellig' Bierg at staa,
Og i Guds Bolig vandre?
Den som ey har sit Sølv og Skat
Paa Bummeri og Aager sat,
Saa hand udskiender andre.

Og om end siunis nogen Ræt
At være paa vor Side sæt,
Mand maa dog ey forglemme
Miskundheds Værk og Christendom;
Thi Gud er mod de Fromme from;
Men hadsk imod de slemme.

O stygge Synd, Begiærlighed!
Hvor stor er din U-teerlighed?
Hvor mange Siæle sænkis
For din skyld dybt i Pølen ned?
Du est den allerverste Sæd
I Verden kand optænkis.

Du ligner Pharaonis Ax,
Som ganske tynd og mavre strax
Af Roden op mon' rinde,
Der andre tykke Ax kom op,
Opsløg de dem med Stilck og Top,
Blev dog ey meere trinde.

Begiærlighed og ligesaa
Opsluger alt hvad hun kand faae,
Som Kræfft omkring sig æder;
Jo meere hende bæris til,
Jo meere hun dog have vil,
Og blîr dog aldrig feeder'.

Thi Øyet seer sig aldrig mæt,
Og den, der har sit Hierte sæt
Til Guld, og dem som klinger,
Hand tykkis aldrig have nok,
Fik hand den gandske Verden og,
Det siuntis ham dog ringe.

Men Døden og Fordømmelsen
Har snappet mangan Gierrig hen,
Og dem i store Diunger
Henkast i Luen Pine-fuld,
Som nu for alt sit Sølv og Guld
Har idel ævig Hunger.

Vel tusind' Stæder er omveldt,
Vel hundred tusind' Liv nedfeldt
For Gierrighed alleene;
Hvad var Ophav til Achans Død?
Begiærlighed til Guldets rødd
Og til de Peng' u-reene.

Hvad skyndet Judam til det Reeb,
Som hannem om Hals-beenet greeb,
Hvor ved hand sig mon henge?
Hans Gierrighed det har forvølt,
Af Gierrighed blev Christus solt
For nogle lumpen Penge.

Lad derfor hver beholde sit,
Og vær fornøyet saa med dit,
Som dig af HErren givis.
Vær ey din Næste tung og svar;
Men tak din Gud for hvis du har,
Saa skal du roelig trivis.

Hvo andre altid skiende vil,
Hand skal og eengang sætte til,
Maaske, før det kand tænkis,
Naar Æderkoppen har med Stræv
Udsued Fluen i sin Væv
Skal hun og selver krænckis.

O JEsu Christ! som gav igien
De Ting, du aldrig røvet hen,
Og ingen Mand u-lempet,
Giv os, at vi dig slægter paa!
Saa HErrens Frygt kand Fremgang faa,
Og Synden vorde dempet!